

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 29. avgusta 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 98.

Dr. R. Marn, predsednik prireditvenega odbora:

K otvoritvi tujskoprometne razstave.

Naša banovina je v svojem pretežnem delu sposobna za tujski in letoviščarski promet. Dočim so pa le v nekaterih krajih in zdraviliščih dani vsi predpogoji za udobno bivanje tujcev, večina krajev vključ vsem naravnim krasotam, dobremu zraku in solncu ne nudi še one udobnosti, ki je potrebna za razvijenejšo, zato pa bogatejšo tujce in letoviščarje.

Pred več kot 30 leti je bilo še mnogo, mnogo slabše; edino Bled je bil deloma sposoben za boljše tujce, vendar je tudi manjkala ona udobnost, ki jo danes zahteva tujski promet.

In našli so se uvidevni in za slovensko narodno gospodarstvo vneti možje, ki so — prepričani o sposobnosti naše zemlje za tujski promet — uvideli, koliko dobička bi lahko ta donesal, ako se ustvari predpogoje zanj.

Pred 31 leti so ustanovili tako organizacijo za Kranjsko in sicer Deželno zvezo za tujski promet in s to organizacijo se je pričelo pospeševanje slovenskega tujskega prometa.

Prvi in za naš tujski promet najzaslužnejši mož, ki se je z vso vnemo lotil takorekoč orati ledino na tem polju, je bil blagopokojni pred tednom dni umrlji gospod dr. Valentin Krisper. Globoka hvaličnost za njegovo nad 30-letno delo mi narekuje, da s tega mesta zakličem: Slava njegovemu spominu!

Omeniti mi je še tri zaslužne pionirje na polju našega tujskega prometa, bivšega župana na Bledu Jakoba Peternela, primarija dr. Vinko Gregoriča in občinskega svetnika ljubljanskega že umrlega Ubalda pl. Trnkocizija. Tudi njim naj bo na tem mestu izrečena topla zahvala in umrlima hvaležen spomin.

Omenjena organizacija je potem z uspehom organizirala tujskoprometna društva, imela predavanja ter vzgajala ljudstvo za sprejem tujcev. Tujski promet se je od leta do leta večal in donesal letoviškim krajem prav lepe dohodke. Pri pospeševanju tujskega prometa je izdatno pomagalo tudi S. P. D. ki je gradilo na gore pota in postavilo udobne planinske kočice.

Do pravega razmaha v tujskem prometu pa je prišlo šele po naši osvoboditvi v svobodni Jugoslaviji. Tedaj se je za celo Slovenijo pričela sistematična propaganda in dotok tujcev je bil res tak, da bi mnogo letoviških krajev v Sloveniji danes brez dohodkov iz tega vira ne moglo eksistirati. Številca o posetu in o dohodkih ne bom navajal, ker se bo to lahko videlo na preglednih kartah v razstavi. Poudariti pa moram eno veselo dejstvo, da so uspehi tujskega prometa vzbudili podjetnost naših ljudi, in da le naši ljudje izkoriščajo ta pridobitni vir našega narodnega gospodarstva.

Vsakoletne gospodarske razstave na ljubljanskem jesenskem velesejmu so tudi nam dale pobudo, da priredimo tujsko-prometno razstavo, ki je prav takega gospodarskega pomena. Inicijativo za to razstavo je pravzaprav dal bivši ban in sedanji minister gradjevina g. inž. Dušan Serbec. Vse predpriprave in program sta pa izvršila tujskoprometni svet banske uprave oziroma njegov marljivi ravnatelj g. Velikonja ter Zveza za tujski promet za Slovenijo, pozneje pa odbor za prireditve razstave.

Namen naše razstave se lahko pove

v par besedah. Najprej pokažemo majhen historijat tujsko-prometne propagande, statistiko poseta, statistiko po državljanih, ki posejajo naše kraje, donos tujskega prometa, nazorni pregled zdravilišč in letovišč in zimskosportnih krajev. Največji obseg zavzema propagandni del, kjer pokazujemo prirodne lepote in znamenitosti naših zdravilišč in letoviških krajev, vključno tudi gorska zavetišča, ture ter zimskosportne prilike. Kot tretji in najvažnejši je pa vzgojni namen naše razstave za vse one, ki imajo opraviti s tujskim prometom, zlasti za gostilničarje, hotelirje in oddajnike tujskih oziroma letoviščarskih sob. Podrobnosti ne bom našteval. Seveda so z razstavo združene tudi razstave onih industrij in obrtov, ki so potrebne za opremo velikih in malih obratov za tujski promet, zlasti vse tehnične pridobitve na tem polju.

Ljubljanski trgovci in velesejem.

Zopet je tu čas, ko pride okoli stotisoč kupcev v Ljubljano in na velesejem. Vse te množice predstavljajo ogromno kupno moč naroda. Če vrhutega pomislimo, da pridejo v Ljubljano in na velesejem iz gospodarskih in kupčijskih ozirav, v prvi vrsti, da se informirajo o nakupnih virih, o kvaliteti blaga in njegovi provenienci ter da so ob prihodu v Ljubljano psihološko najbolje razpoloženi in pripravljani, da odnesejo o teh stvareh vtise, ki jim bodo služili pri nakupovanju blaga mogoče za daljšo dobo, je takoj jasno, kaka prilika je tu za propagando domačega blaga in pa prilika, da si ljubljanski trgovci pridobijo na stotine in tisoče stalnih odjemalcev. Saj je znano, da ima trgovec najlepši dobiček od trajnega odjemalca, ki se počuti v trgovini nekako domačega, kjer obstoja med trgovcem in odjemalcem nekaka vez. Ustvariti to vez in tako domačnost med tisoče obiskovalci velesejma in obenem vršiti propagando za domače blago je sedajle najlepša prilika za ljubljanske trgovce.

Da se to doseže, bi svetoval sledeče:

Za časa velesejma naj bodo izložbe ljubljanskih trgovin polne samega izključno domačega blaga. S posebnimi listki ali plakati v izložbah naj se opozori mimoidoče, da je vse izloženo blago domačega porekla. To pa naj velja za vse stroke: za manufakturne, železninarske, čevljarke, delikatesne trgovine, knjigarne itd. Zakaj ti tisoči, ki bodo gledali te dni ljubljanske izložbe, so: slovenski kmet, delavec, trgovec in obrtnik, torej oni, ki proizvajajo večino teh izdelkov ali pa so na proizvajanju teh izdelkov interesirani (kot podeželski trgovci ali uradnik), kajti prospeh teh tovarn je tudi njihov prospeh. Če bo n. pr. videl delavec iz Škofje Loke v ljubljanski izložbi klobuke, ki jih je sam delal, delavec iz Kočevja sukno, ki ga je sam tkal, ali novomeška delavka perilo, ki nosi značko njene tovarne, ali kranjska ali mariovska delavka platno z znakami tovarn, kjer je ona uslužbena, ali delavec iz Grosuplja motvoz ali vrvi s pajkom v mreži, to je varstveno znamko njegove tovarne, in če bodo vsi ti videli to ne samo v eni, temveč v več trgovinah in izložbah, ali

v zvezi z našo razstavo so prikazane še one stroke, ki indirektno pospešujejo tujski promet oziroma so neobhodno potrebne za njegov razvoj. Predvsem so to razstave direkcije pošte in telegrafa, elektrifikacijskega odseka banske uprave, ribogojnega zavoda Dravske banovine, SPD, Turistovskega kluba »Skala«, avtokluba itd.

Da se je pa sploh omogočila tujskoprometna razstava, smo dolžni največjo zahvalo bankski upravi oziroma g. banu dr. Marušiču in g. podbanu dr. Pirkmajerju za izdatno denarno podporo. Zahvalo moram izreči tudi velesejski upravi, ki nam je v vsakem oziru šla na roko. Veliko zahvalo zaslužijo tudi vsi oni obrtniki in trgovci, ki so s sodelovanjem pri naši nazorni razstavi vzornih ustanov za tujski promet brezplačno ali proti mali odškodnini sodelovali.

Želim le, da bi tujskoprometna razstava dosegla oni uspeh, ki so si ga prireditelji zamislili, to pa zlasti v vzgojnem in propagandnem oziru.

IZVOZ POŠTNIH PAKETOV Z MESNIMI IZDELKI ZA ČESKOSLOVAŠKO.

Po predpisih češkoslovaške poštne uprave morajo biti paketi z mesom ali mesnimi izdelki priložene listine:

1. Če se pošilja meso domačih živali, in sicer sveže, zmrznjeno ali pripravljeno, to je soljeno, posušeno, prekajeno, vloženo, praženo ali kuhano itd., je treba pošiljki priložiti potrdilo o izvoru in zdravstvenosti.

2. Pošiljkam z mesnimi izdelki se mora priložiti potrdilo o izvoru in zdravstvenosti. Od teh so izvzete pošiljke do 10 kg, katerih vsebina je namenjena za izključno privatno porabo. Tem pošiljkam ni treba priložiti potrdila o zdravstvenosti, temveč samo potrdilo o izvoru.

Potrdila o izvoru so veljavna, če jih izdajo občinske ali kake druge oblasti naše države. Potrdila o zdravstvenosti morajo izdati državni ali drugi uradno avtorizirani veterinarji. Potrdila, ki jih ne izdajo državni veterinarji, morajo biti overjena od češkoslovaških konzulatov.

* * *

ZAČASNA TRGOVINSKA POGODBA Z AVSTRIJO

je sedaj v celoti objavljena v »Službenih Novinah« od 25. t. m. Ta pogodba je kakor znano stopila v veljavo že 19. julija na podlagi izmenjave not med našo državo in Avstrijo. Pogodbi so priloženi tarifni del, zaključni protokol, sporazum o živalskih kužnih boleznih z zaključnim protokolom, sporazum glede desinfekcije vagonov in ladij, sporazum o paši, sporazum o ureditvi obmejnega prometa in sporazum o turistovskem prometu v obmejnih predelih.

* * *

SPREMEMBE V CARINJENJU LESA NA ŠPANSKEM.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je špansko ministrstvo narodnega gospodarstva s posebno uredbo izpremenilo pojasnilo carinske postavke 112 priročnika carinskih tarif, ker so bile nastale zmešnjave pri uporabi tega člena. Blago namreč, ki bi se moralo cariniti po tej carinski postavki, je prešlo pod postavko 102. Razlika carine po eni in drugi postavki je dokaj velika. Carinska postavka po čl. 102, se namreč računa po kubiku, druga postavka pa odreja carinjenje po 100 kg. Zmešnjave so nastale tudi zato, ker so podobno kakor deske v debelosti 140 mm všteto carinili tudi deščice, ki se rabijo n. pr. za sadne pošiljke. Zato je bilo treba določiti razliko med desko in deščico. Po zaslišanju zainteresiranih gospodarskih krogov je določeno, da znaša ta meja glede debeline 18 mm, glede dolžine 180 cm všteto. Zato se glasi novo pojasnilo priročnika carinskih tarif radi točnosti in jasnosti takole:

Deske (deščice) iz navadnega lesa za izgotavljanje sodov se bodo smatrale kot take in carinile po novi postavki, ako imajo obliko paralelepipeda s pravokotnimi robi v dimenzijah, ki niso daljše od 180 cm in ne debelejšje od 18 mm.

Dosedanje pojasnilo pa se je glasil:

Deske iz navadnega lesa za izdelavo sodov, razen deščic, ki se carinijo po postavki 97, spadajo pod postavko 112.

Na to izpremembo se opozarjajo jugoslovanski izvozniki lesa, ki prodajajo les v Španijo.

Ljubljanski trgovci! Za časa velesejma naj bode v Vaših izložbah mesta samo za domače izdelke in za napise za njihovo propagando! Pokažite, da je Ljubljana mati Slovenije! Pokažite, kaj premorejo domače roke, pokažite da verujemo sami vase, da si znamo, hočemo in moramo pomagati sami sebi!

Zunanja trgovina Jugoslavije.

V št. 91. smo priobčili nekaj splošnih podatkov o zunanji trgovini Jugoslavije v prvem letošnjem polletju. Sedaj privedemo še nekaj podrobnejših podatkov:

V izvozu je na prvem mestu **stavbni les** s 40.663 vagoni in 369.7 milijoni Din. Sledijo **jajca** s 303.1 milijoni Din in 1958 vagoni, **koruza** z 18.909 vagoni in 170.7 mil. Din, **surovi baker** s 1164 vagoni in 156.4 mil. Din, **mineralije in rude** razen bakra s 34.107 vagoni in 120.5 mil. Din, **govedo** s 50.987 glavami in 116.6 mil. Din, **prašiči** s 108.797 kosi in 113.2 mil. Din, **sveže meso** s 552 vagoni in 75.1 mil. Din, **perotina** s 390 vagoni in 51.7 milijonov Din, **hrastovi pragovi** z 892.995 kosi in 45.1 mil. Din, **lan** s 375 vagoni in 35.2 mil. Din, **konji** s 16.054 kosi in 30.6 mil. Din, **vino** z 888 vagoni in 30.5 mil. Din itd. Na zadnjem mestu med glavnimi skupinami je **pšenica** s 532 vagoni in 8.800.000 Din.

V uvozu so na prvem mestu **bombaževne tkanine** s 360 vagoni in 219.8 milijoni dinarjev; sledi **bombaževa preja** s 605 vagoni in 185 mil. Din, **dalje stroji, orodje in aparati** z 975 vagoni in 158 mil. Din, **železni končni fabrikati** z 2415 vagoni in 135.9 mil. Din, **transportna sredstva** s 604 vagoni in 124 mil. Din, **volnene tkanine** s 715 vagoni in 114.5 mil. Din, **neobdelane kože domačih živali** s 588 vagoni in 84.7 mil. Din, **elektrotehniški predmeti** z 213 vagoni in 82.7 mil. Din, **premog** z 20.317 vagoni in 68 mil. Din, **svilene tkanine** s 12 vagoni in 52.5 mil. Din, **surova kava** s 477 vagoni in 52.3 mil. Din.

Med državami, ki so v Jugoslavijo uvažale, je prva Nemčija s 102.425 tonami in 486.9 mil. Din ali 18.86% vse uvozne vrednosti; reparacije tu niso vračunjene. Na drugem mestu je Češkoslovaška z 42.992 tonami in 437.5 mil. Din ali 16.95 procentov. Na Avstrijo je prišlo 51.600 ton in 408.4 mil. Din ali 15.82%, na Italijo 49.963 ton in 275.3 mil. Din ali 10.67%, na Vel. Britanijo 96.343 ton in 195.6 mil. Din ali 7.58%. Sledijo: Ogrska 5%, Francija 4.37%, USA 4.03%, Brazilija 2.24%, Britanska Indija 2.08%, Rumunija 1.89%, Švica 1.88%, Argentinijska 1.51%, Holandija 1.32%, Poljska 1.25%, Belgija 1.07%, Grčija 0.68%. Prve tri uvozne dežele — Nemčija, Češkoslovaška

in Avstrija so nam dobavile 51.63% vsega uvoženega blaga po vrednosti, če prištejemo zraven še Italijo in Veliko Britanijo, dobimo za prvih pet dežel ca 70 odstotkov. V drugih člankih smo pokazali, kako se je menjal vrstni red in je prišla polagoma Nemčija na prvo mesto, Avstrija pa se umaknila s prvega na tretje mesto, itd.

Izvoz Jugoslavije je šel slej ko prej daleč pred vsemi drugimi v Italijo, ki je kupila od nas 556.592 ton za 655.6 mil. Din ali 28.31% vrednosti vsega našega izvoza. Daleč zadaj je Avstrija s 126.950 tonami in 352.5 mil. Din ali 15.22%; sledijo Nemčija s 53.952 tonami in 309.5 mil. Din ali 13.37%, Češkoslovaška s 130.800 tonami in 196.6 mil. Din ali 8.49%, Ogrska s 7.90%, Francija 4.99%, Grčija 4.15%, Švica 3.71%, Španija 1.92%, Poljska 1.82%, Vel. Britanija 1.76%, Belgija 1.34%, U. S. A. 1.09%. Prve tri imenovane dežele so kupile od nas 56.90 odstotkov vse naše izvozne vrednosti, med njimi Italija toliko kot Avstrija in Nemčija skupaj.

V razmerju do Italije je bila Jugoslavija v pretekli polovici leta močno aktivna (275.3 : 655.6), v razmerju do Nemčije pasivna (486.9 : 309.5), do Avstrije pasivna (408.4 : 352.5) in zelo pasivna v razmerju do Češkoslovaške (437.5 : 196.6). Razmerje do drugih držav je prav tako razvidno iz gornjih števil.

Primerjajoč navedene podatke z onimi prvoga lanskega polletja moramo ugotoviti, da je padel izvoz stavbnega lesa od 67.400 vagonov na 40.663 vagonov in po vrednosti od 685.6 na 369.7 mil. Din. Izvoz jaje se je malo spremenil, izvoz bakra je padel po vrednosti od 257 na 156.4 mil. Din, izvoz pšenice od 11.876 vagonov in 239 mil. Din na 532 vagonov in 8.800.000 Din, izvoz koruze od 31.349 vagonov in 347.1 mil. Din na 18.909 vagonov in 170.7 mil. Din.

Pri uvozu so padli stroji, orodje in aparati od 1380 vagonov in 221 milijonov Din na 975 vagonov in 158 mil. Din, premog od 29.667 vagonov in 106 mil. Din na 20.317 vagonov in 68 mil. Din, surova kava od 71.8 na 52.3 mil. Din, dočim je teža narasla od 444 na 477 vagonov, znak razvrednotenja kave; transportna sredstva so padla od 841 vag. na 604 vagone, a so po vrednosti narasla od 99 na 124 mil. Din.

POLJSKE FINANCE.

Nemška kriza je vplivala na Poljsko in zlasti na vzhodno Šlezijo, kjer je celokupna industrija že od svojega začetka bila odvisna od kreditov pri nemških velebankah. Ko je Danat-banka ustavila izplačila in ko so ustavile kredite druge D-banke, ki imajo svoje filijalke v Šleziji, so prišla tamkajšnja industrijska podjetja v velike težave. Toda Varšava je priskočila na pomoč in četudi ne lahko, dala nujne potrebne kredite.

Poljska banka je izgubila precejšen del svoje devizne zaloge in ima sedaj samo 167 milijonov zlotov deviznega kritja v primeri s 300 milijoni zlotov začetkom leta. To vsekakor zelo občutno nazadovanje je posledica gospodarske krize, a še bolj posledica splošnega nezaupanja radi nemške krize, ki je kot smo uvodoma navedli, močno odjeknila v poljskih industrijskih revirjih. Kakor je Nemčija doživela beg kapitala, tako je bilo tudi v Poljski. Radi vsega tega je kritje zlota po poročilu poljske banke padlo od 57 na 50.09%. To kritje je še vsekakor za 10% večje od z zakonom določene višine, toda radi potreb šleske industrije in radi splošne krize bo poljska vlada morala napeti vse sile, da ne gre pod označeno višino. Vprašanje ali se bo zlot držal, postaja vse bolj aktualno. Vkljub vsem težočam pa upamo, da se bo Poljakom posrečilo zloti obdržati na sedanji višini.

URADNI TEČAJI DINARJA.

Ker se vrednost papirjev v zlatu ali v tujem denarju napram dinarju izpreminja, je finančni minister zaradi pravičnega plačevanja taks po taksnem zakonu in zaradi pravilne sodne pristojnosti s sklepom določil tečaje, ki se po njem morajo vse listine v zlatu ali v tujem denarju preračunati v dinarsko vrednost, plačevati takse po taksnem zakonu in določevati sodna pristojnost.

1 napoleon — 218, 1 zlata turška lira — 249, 1 angleški funt — 247.50, 1 ameriški dolar — 56.50, 1 kanadski dolar — 56.20, 1 zlati poljski zlot — 6.33, 1 avstrijski šiling — 7.94, 1 madžarski pengö — 9.89, 1 belgijska belga — 7.87, 1 braziljski milrajs — 5.20, 1 egiptski funt — 281.50, 1 urugvajski peso — 32.30, 1 argentinski peso — 15.90, 1 papirnata turška lira — 26.76, 100 turških papirnatih pjastrov — 26.76, 100 albanskih frankov — 1077, 100 zlatih frankov — 1098.95, 100 francoskih frankov — 221.45, 100 švicarskih frankov — 1098.95, 100 italijanskih lir — 295.50, 100 holandskih goldinarjev — 2279.25, 100 bolgarskih levov 40.90, 100 rumunskih lejev — 33.60, 100 danskih kron — 1510.—, 100 švedskih kron — 1511.60, 100 norveških kron — 1510.50, 100 pezet — 560.—, 100 drahem — 73.10, 100 češkoslovaških kron — 167.40, 100 finskih mark — 142.20, 100 letonskih lat — 1082.35.

Ti tečaji veljajo od 1. do 30. septembra in jih je treba uporabiti v tehle primerih: 1. pri prevzemu zlatnikov, napoleonov in zlatih turških lir od strani državnih blagaj, pri plačilu davkov in pri drugih državnih dohodkih; 2. pri pobiranju pristaniških taks (o tem bo davčni

oddelek izdal potrebna navodila); 3. pri obračunu tečajev za izdatke po državnem proračunu za leto 1931-32 in pri vseh državnih izplačilih v tujem denarju; 4. pri polaganju kavcij z obveznicami naših povojnih državnih posojil v zlatu (7 in 8% Blairovo posojilo, 7% posojilo državne hipotekarne banke, najeta v Newyorku) zaradi preračunavanja dolarjev v dinarje.

XVI. zagrebški velesejem

od 29. avgusta do 7. septembra 1931

SPLOSNI MEDNARODNI VZROČNI VELESEJEM
s specialnimi sejmi:

Stavbarstvo	Razstava in sejem
Hotel-Hiša-Kubinja	volne in prediva
Industrija živil	Tekstilno blago
Kmetijstvo	Kržno in koža
Mala domača obrt	Papir
	Higijenska razstava

5. in 6. septembra 1931

RAZSTAVA DOMAČE IN SEJEM INOZEMSKÉ
PLEMENSKE ŽIVINE

Pri vnaprejšnji kupljeni velesejemski legitimaciji na jugoslovanskih železnih in jadranskih parobrodih 50% v sosednih državah 25-30% popusta

AMERIŠKA PROGNOZA GLEDE BENCINOVEGA TRGA.

Od ameriškega petrolejskega zavoda za opazovanje trga sestavljeni odbor cen domačo in inozemsko porabo ameriškega bencina na podlagi svojih tržnih analiz za drugo polovico tekočega leta na 241.200.000 barrelov proti učinkovitemu konsumu 232.500.000 barrelov v drugi polovici leta 1930. Prirastek v znesku 3.7% odpade izključno na U. S. A., kjer bo konzum po mnenju odbora v drugi letošnji polovici za 5.7% večji kot je bil v drugi lanske polovici, dočim bo poraba ameriškega bencina v inozemstvu padla za 10 odstotkov. Na podlagi teh računov priporoča odbor ameriškim petrolejskim rafinerijam naj svojo produkcijo bencina še nadalje omejijo, ker bi ob sedanji produkcijski množini v bližnjih mesecih moralo priti do prevelike tvorbe zalog. Priporoča se znižanje sedanjih bencinovitih zalog v rafinerijah v znesku 37.250.000 sodčkov na ca. 27 milijonov do pričetka oktobra, to je za ca. 30 odstotkov.

Pomudbe, poupraševanja

1. Tiskarna na Gorenjskem išče potnika za nabiranje naročil proti 20% proviziji.
 2. Tvornica umetniških šablona išče potnika za Slovenijo proti 25% proviziji.
 3. Graverski zavod išče solidnega potnika proti plači in proviziji.
 4. Elektrofonska družba išče solidnega prodajalca.
- Podrobnosti o gornjih povpraševanjih je dobiti v pisarni društva »Trgovskih potnikov in zastopnikov« v Ljubljani, Trgovski dom. Dajo se izključno samo članom.

I. Schreimbayer, St. Pölten, Avstrija, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki sena. Ponudbe je poslati imenovanemu neposredno.

ZIGOSANJE UVOŽENE ŽIVINE V ITALIJI.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine poroča, da je italijanska vlada izdala naredbo o žigosanju uvoženega goveda:

Kovinski žig na uvoženo govedo, predpisan z naredbo z dne 6. maja 1931, se nadomesti z ognjenim žigom, ki ga je treba pritisniti tako, da ga ni mogoče uničiti. Žig se pritisne na desno stran gobca in ga tvori velika črka E (višina 6 in širina 3 cm). Žigosanje mora opraviti vsak uvoznik na lastni trošek pod nadzorstvom veterinarjev na obmejnih postajah in pristaniščih.

Po svetu

Mednarodni kartel valjane žice je ceneno zopet znižal, za 5 šilingov pri toni. Zaenkrat ne mislijo na nadaljnje znižanje.

Francoski dušik se je pocenil in se je s tem konkurenca čilskega solitra močno oslabil.

Notranje rusko posojilo za tretje in odločilno leto petletke v znesku 600 milijonov rubljev je bilo po poročilu iz Moskve v šestih tednih podpisano.

Državna Hipotekarna banka je v zadnjem času svoje delovanje zelo ojačila in bo v kratkem ustanovila podružnice v vseh glavnih mestih banovin, kjer še ne obstajajo.

Narodno premoženje Jugoslavije je cenjeno na 500 milijard dinarjev, precej več kot so izkazovale prejšnje cennitve.

Vozne olajšave za sejem v Libercu znašajo v Češkoslovaški 33 odstotkov, v Avstriji in Nemčiji 25 in v Jugoslaviji 50 odstotkov (za retur).

Češkoslovaška tobačna režijska računovodstva, da bo mogla kriti 50 odstotkov domače potrebe z lastno produkcijo, ki bi znašala 120.000 stotov. Za ostalih 50 odstotkov se bo pa treba potruditi.

Zlate zaloge francoske banke so znašale na koncu preteklega meseca 58.400 milijonov frankov; to je najvišja vsota, ki je bila kdaj v tej banki nakopičena.

Poljska je dovolila Bolgariji uvozni kontingent 50.000 kg namiznega grozdja, 100.000 kg svežih sliv, 50.000 kg jabolok in 25.000 kg hrušk.

Poljska je med premogovnimi dobavitelji Italije sedaj že na tretjem mestu; poljski premog izriva angleškega vsepovsod, tako v Italiji kot v Skandinaviji itd.

Indijska banka je zvišala obrestno mero od 6 na 7 odstotkov, s čimer je sledila obstoječim razmeram.

Vina preko Splita je šlo v juliju 177.374 litrov, v prvi vrsti v Italijo, Nemčijo in Avstrijo.

Poštna hranilnica Jugoslavije je štela na koncu julija 143.000 vlagateljev in 287.200.000 Din vlog, dalje 19.842 čekovnih računov in 815.700.000 Din na čekovnih vlogah.

Tujski promet v Splitu v prvih sedmih mesecih t. l. izkazuje 24.540 obiskovalcev, med njimi 14.524 Jugoslovancev; med inozemci so letos na prvem mestu Čehoslovaci, lani so bili Nemci. V istih lanskih mesecih je štel Split 22.160 obiskovalcev; inozemcev je bilo približno toliko kot letos, ca. 10.000.

Izseljevanje iz jugoslovanskega Primorja, ki je bilo prej zelo veliko, se je letos popolnoma ustavilo. Vzrok je huda brezposelnost v južnoameriških državah, kamor so ti izseljenci po večini odhajali.

Opozarjamo na današnji oglas Mednarodnega velesejma v Pragi, ki se vrši 6. do 13. septembra t. l.

Položaj na medn. trgih železa se je po kratkem poživljenju (Hoover) zopet poslabšal. Nekoliko je omiljen po naročilih Rusije; v Poljski n. pr. gre 95 odstotkov vsega eksporta železa v Rusijo. Monopole v Španiji, zlasti telefonski in petrolejski monopol, hoče vlada odpraviti oziroma preurediti.

Mednarodni kartel cinka se pogaja te dni v Parizu, kako bi se znebil zaloga cinka, ki znašajo trenutno 220.000 ton.

Padajoča rentabilnost v Ameriki je izražena v sledečih številkah: pri 50 velikih industrijskih podjetjih, ki so priobčila doslej svoje zaključke za prvo letošnje polovico, je padel čisti dobiček od lanskih 372.400.000 dol. na 206 milijonov 800.000 dol. ali za 45 odstotkov, proti prvi polovici leta 1929 pa za 60 odstotkov.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrealno 6-8 mm, mašinsko 4-6 mm, portalno, ledasto, alabaster i. t. d.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telefon 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

VIKTOR MEDEN

velečaganjarna, tvornica likerjev, ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač

Ljubljana, Celovška c. 10

Polaganje depozitov za kreditirano vozarino pri drž. železnicah.

Na podlagi pogojev za obračunavanje vozarine in pristojbin na postajan drž. železnic potom kreditiranja oamnosno polaganja depozitov je odobreno industrijskim podjetjem obračunavanje odnosno plačevanje nastalih tafijskih vozarin in ostalih pristojbin ter stroškov, ki pripadajo železnic v pogodbenem roku, potom položitve stalnega depozita. Rok za plačilo je lahko ali 15-dnevni ali mesečni in z ozirom na ta rok se določa tudi višina depozita, t. j. najmanj enomesečna približna svota vseh pristojbin, ki prihajajo v poštev, ako je 15-dnevni obračun ali dvomesečni, ako je obračun mesečni. Depozit je treba položiti v gotovini v Din.

Smatramo, da ni stvarnega razloga, ako se od podjetja, ki uživa vozarinski krediti zahteva kavcija v gotovini. Na ta način se odvzema domači proizvodnji znaten kapital, ki brezplodno leži v državnih blagajnah, ker se taka kavcija kot depozit ne more in ne sme uporabljati. Bolj koristno bi bilo i za podjetja, i za državo, da se sme mesto gotovine polagati kavcije v državnih vrednostnih papirjih. V tem slučaju bi se dvignil odnosno ojačil kurz papirjev, kar gre v korist države, a privatna podjetja bi prejemale dosti od položenih kavcij. Iz teh razlogov je zahtevala Centrala industrijskih korporacij, da se tozadevno rešenje Centralne direktije državnih železnic K. P. broj 875/097/31 z dne 31. marca 1931 izpremeni in odobri polaganje kavcije za vozarino tudi v onih državnih vrednostnih papirjih, katere bi gen. direktija v sporazumu z g. ministrom financ posebej določila.

Na tozadevno predstavko je prišlo od gen. direktije državnih železnic pod K. P. broj 875/097/31 z dne 30. VII. t. l. sledeče rešenje:

V zvezi z dopisom W. Br. 2768/31 z dne 4. julija t. l., v katerem prosite za polaganje depozitov v državnih vrednostnih papirjih, se obveščate, da je v čl. 55 pravilnika o finančni in računski službi drž. železnic, ki je stopil v veljavo 1. aprila t. l. izrečno predpisano, da se mora v depozit za kreditirano vozarino polagati gotovina. Na naše vprašanje ali je mogoče spremeniti člen 55. omenjenega pravilnika, smo dobili s strani finančnega oddeljenja gen. direktije negativen odgovor in to iz sledečih razlogov:

1. Postajne blagajne ne morejo varovati depozite v vrednostnih papirjih v svojih blagajnah, pri katerih se bo kreditirala vozarina; to je tudi protivno čl. 85. omenjenega pravilnika.

2. Ako bi depozit bil naložen v blagajni glavne blagajne oblastnih direktij državnih železnic in če bi podjetje natovorjalo na več postajah, tedaj ne bi postaje mogle voditi zadostno kontrolo glede prekoračenja kreditov, ker izpiske o kreditirani vozarini pošiljajo postaje direktiji šele po preteku meseca.

3. Depozit za kreditirano vozarino ni kavcija, katera je predpisana v čl. 88. zakona o drž. računovodstvu in v čl. 24. pravilnika za izvrševanje odredb iz odd. »B« pogodbe in nabave, temveč je to efektivni iznos dohodka od vozarine, kateri se mora po čl. 4, 5, 54, 55 zakona o drž. računovodstvu takoj knjižiti.

4. V slučaju neplačila vozarine ali prekoračenja kredita ni državi mogoče takoj priti do denarnih sredstev, katere so ji potrebna v svrhu kritja svojih potreb.

5. Izpremembe v kurzni vrednosti na borzi vrednostnih papirjev, bi istakale izpreminjale vrednost depozitov.

6. Položena gotovina ne leži v blagajnah, temveč stalno cirkulira in po potrebi jo država vrača iz svojih dohodkov; na ta način se država poslužuje tega kredita, medtem ko bi depozite v papirjih morala država hra-

Ustanovitev postaje za čiščenje travnih semen v Ljubljani.

Nova akcija poljedelskega ministristva za povzdigo kmetijstva. — Podpora za nabavo trifolin-strojov.

Po podatkih poljedelske statistike je v naši državi 179 tisoč 870 ha posejanih z rdečo deteljo in z lucerno. Naše poljedelstvo porabi letno približno 220 vagonov semena rdeče detelje in 30 vagonov semena lucerne v skupni vrednosti 46 milijonov Din. V zvezi s temi podatki je zanimivo, da so v naši državi izredno ugodni pogoji za pridelovanje detelje in za pridelovanje njenega semena. Navzlic temu uvažamo iz inozemstva nad 10 vagonov tega semena v skupni vrednosti 18 milijonov Din. Če bi vse za pridelovanje teh trav ugodnih zemljišč posejali z rdečo deteljo in z lucerno, bi letni pridelek ne samo zadostoval za vso domačo potrošnjo, nego bi še ostalo okrog 80 vagonov rdeče detelje in 50 vagonov lucerne v skupni vrednosti 20 milijonov Din za izvoz.

V to pa je potrebno očistiti deteljo razne navlake. Ministristvo za polje-

delstvo je zato podelilo banskim upravam savske, dravske in dunavske banovine po eno tretjino milijona za nabavo trifolin-strojov za čiščenje semena. Stroje bodo nabavili komisijskim potom. Razen tega morajo banske uprave ustanoviti postaje, ki naj omogočajo kmetovalcem čiščenje semena rdeče detelje in lucerne in ostalih vrst detelje ter raznih trav. Poljedelske kontrolne in ogledne postaje bodo morale pregledati seme, preden bo izročeno prometu. Postaje za čiščenje semena, detelje in ostalih trav se morajo ustanoviti za dravsko banovino v Ljubljani, za savsko banovino v Križevcih in za dunavsko banovino v Beogradu. Kraljevske banske uprave bodo sestavile posebne pravilnike o ustanovitvi in o delovanju teh postaj. Obenem bo ministristvo doseglo tudi posebne olajšave za prevoz in za dostavo tega semena.

Mednarodna bombažna konferenca

Teško da bo uspela — radi Rusije.

V zvezi z že znanim predlogom, da se naj v Združenih državah uniči ena tretjina bombaža odnosno, da se za eno leto produkcija bombaža sploh opusti, so južne države Unije izjavile, da bi se s takim ukrepom koristilo samo Egiptu in Indiji. Ta dva producenta bombaža bi se na škodo Združenih držav trajno ojačila, če bi samo Amerika znižala svojo produkcijo bombaža. Vprav radi tega naj bi tudi Egipt in Indija omejila produkcijo bombaža in v to svrhu se naj bi sklicala mednarodna konferenca. Guverner države North-Caroline, Gardner je stavil ta predlog predsedniku Hooverju. Možno je, da bo Hoover predlog sprejel in vzel v roke inicijativo za sklicanje take konference. Vprašanje pa je, ali bo taka konferenca tudi uspela. V tem pogledu smo pa pesimisti, kajti slična konferenca je imela uspeh samo, kar

tiče produkcijo sladkorja. Če pa premislimo, da se je konferenca glede omejitve produkcije kaučuka razbila, dalje da je konferenca glede zmanjšanja pridelovanja žita bila docela brez uspeha, potem takoj vidimo, kako težavno je doseči sporazum na mednarodnih konferencah, ki zasledujejo cilj znižati produkcijo. Kar se tiče pšenice, je bila Rusija tista, ki je onemogočila mednarodni dogovor, in Rusija je sedaj zopet tista država, ki bi preprečila dogovor glede bombaža, kajti ona hoče napraviti iz Turkestana pravo bombažno provinco. Ze sedaj znaša produkcija v Turkestanu 1-3 milijona bal, to je skoro 10 odstotkov ameriške bombažne produkcije. Na drugi strani pa tudi Egipt ne bo hotel zmanjšati produkcije svojega specialnega bombaža, na katerega uvoz so Amerikanci celo navezani. Tako vidimo, da so izgledi te konference zelo slabi.

OBTOK DENARJA V RAZNIH DRŽAVAH.

Po neki pravkar priobčeni nemški statistiki je znašal obtok denarja v povprečnosti leta 1929 na osebo sledečo vsoto: Albanija 12 zlatih mark, Litva 18, Bolgarija 22, Poljska 23, Rumunija 29, Jugoslavija 31, Estonska 35, Ogrska 40, Finska 42, Latvija 43, Rusija 43, Grčija 48, Portugalska 56, Češkoslovaška 62, Danzig 88, Irska 89, Avstrija 92, Nemčija 93, Italija 99, Švedska 104, Španija 125, Norveška 134, Danska 135, U. S. A. 165, Belgija 200, Velika Britanija 206, Nizozemska 215, Švica 251, Francija 262, V Jugoslaviji je bil torej obtok še enkrat manjši kot v Češkoslovaški, trikrat manjši kot v Avstriji, Nemčiji ali Italiji, štirikrat manjši kot v Španiji, nad petkrat manjši kot v U. S. A., sedemkrat manjši kot v Nizozemski in osemkrat manjši kot v Švici ali v Franciji. Čudimo se Španiji, ki izkazuje razmeroma zelo velik obtok, več kot Nemčija in celo Švedska in neprimerno več kot na primer Češkoslovaška.

ni v svojih blagajnah, kar bi povzročalo težkoče v manipulaciji s temi depoziti in posebne stroške (povečanje števila osebja, nabava blagajn za papirje itd.).

Iz teh razlogov nikakor ni mogoče ugoditi zahtevi naslova, ker bi to bilo v nasprotju s pozitivnimi določbami pravilnika o finančni in računski službi, kateri pravilnik je bil izdelan v soglasju z ministrom financ in glavno kontrolo in ki ima po § 53 finančnega zakona za l. 1931/32 zakonsko moč ter se mora po njegovih določbah postopati.

Centrala industrijskih korporacij pa bo še nadalje delala na izpremembi teh določb ter so ji mnenja in eventualni predlogi njenih članov vedno dobrodošli.

Obrestna mera.

(Referat tajnika g. I. Kaiserja na občnem zboru Zveze trgovskih gremijev.)

Spričo težkih gospodarskih prilik se je v gospodarskih vrstah že večkrat pojavilo vprašanje kredita in v tem problemu osobito vprašanje obrestne mere.

Vse gospodarstvo sloni na medsebojnem zaupanju. Če tega zaupanja ni, nastane v kreditiranju večji, vsaj navidezni riziko, ki izzove perturbacije v denarnem prometu, kar ima za posledico skrčenje kreditov in zvišanje odškodnine za posojeni denar. Visoko obrestno mero izzove poleg tega neugodno gospodarsko stanje, pomanjkanje gotovine itd.

Kreditiranje gospodarstva vrše denarni zavodi, ki v svojem bistvu niso nič drugega, nego posredniki med onimi, ki imajo večji ali manjši kapital in onimi, ki potrebujejo kredit.

Naše trgovstvo živi vsa povojna leta v kreditno neurejenih prilikah in je v kreditiranju skoraj popolnoma odvisno od zasebnih denarnih zavodov, ki so v svojem poslovanju najbolj podvrženi vsem gospodarskim in valutarnim dogodkom, kar znatno ovira in moti tudi kreditiranje.

Razumljivo je, da se je pri takem stanju, zlasti v prvih povojnih letih dostikrat izkoriščalo neugodno situacijo, pa je vse to izzvalo v gospodarskih vrstah nezadovoljstvo s kreditnimi prilikami in posebej obrestno mero.

Ob dokajšnji konsolidaciji denarnih prilik v naši državi, se je tudi vprašanje kreditiranja in obrestne mere izpremenilo in danes je potrebno, da iščemo vzroke sorazmerno visoke obrestne mere in način, kako doseči višino obrestne mere, ki bi zadovoljevala potrebe trgovstva.

I. Razmerje med predvojno in povojno obrestno mero.

Povsem razumljivo je, da so po vojni nastale, kakor v vseh ostalih panogah gospodarskega življenja, tudi v denarnem in kreditnem oziru velike izpremembe. Prva povojna konjunktura, ki jo je izzvalo veliko povpraševanje po blagu, je bila povod velikemu investicijskemu gibanju. V onih časih so se odvijale trgovine, rastle so tovarne, ki so pa pozneje ob pričetku depresije in ko so se pričele gospodarske prilike konsolidirati, prav tako naglo propadale, kot so naglo, sicer brez trdne finančne podlage in potrebnega strokovnega znanja njih lastnikov, v času konjunktura, rastele.

Ves ta gospodarski podvig, ki pa ni imel solidne podlage, je vplival seveda tudi na denarstvo in splošno nezaupanje, ki je tedaj vladalo in bojazen pred izgubami, je imelo poleg drugih posledic tudi posledico znatne podražitve kredita.

Pred vojno je znašala obrestna mera 5 1/2, 6, 6 1/2, v Srbiji pa 7 do 9%. V prvih povojnih letih pa je bila v južnih pokrajinah naše države obrestna mera skoraj popolnoma neomejena in se je kredita iščoče dejansko skrajno izkoriščalo.

V Sloveniji se je vrtela obrestna mera tedaj od 12 do 18%, kar je odgovarjalo predvojni ceni kredita v višini 20%.

II. Denarni zavodi in krediti trgovstvu.

Največjo in najmočnejšo skupino med denarnimi zavodi tvorijo denarni zavodi, sloneči na delniški in združni podlagi. Trgovstvo je, kakor sem že omenil, v pretežni večini odvisno od kreditiranja od strani bank, torej denarnih zavodov, slonečih na delniški podlagi.

Zato je predvsem potrebno, da si ogledamo podrobnejše položaj v kreditnem pogledu med bankami in trgovstvom.

Prehajajoč na aktivne operacije bank je treba precizirati, kakšen je bil iznos, stavljen na razpoložnje gospodarstvu v obliki glavnih vrst kredita.

Banke so nudile gospodarstvu v letu 1929. v eskontu 5.249.957.698 Din, v lombardu 346.850.836 Din, v konto-

Razstave in sejmi

Za velesetjem v Pragi, 6. do 13. septembra, dajo češkoslovaške železnice 33-sloten popust, avstrijske in jugoslovanske železnice 25-odstoten popust itd.

Vzhodni sejem v Lvovu se vrši od 5. do 15. septembra; na jugoslovanskih železnicah 50-odstoten popust. Med novostmi tega sejma bo tudi ameriški paviljon.

Za poljedelsko potovalno razstavo so priprave v polnem teku in so za posamezne panoge bili določeni posebni strokovnjaki, ki skrbijo za organizacijo posameznih oddelkov itd.

Ljubljanska borza

Tečaj 28. avgusta 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2285:31	2292:22
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	790:48	792:84
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curich 100 fr.	1103:25	1106:55
Dunaj 100 šilingov	796:53	798:93
London 1 funt	275:45	276:27
Newyork 100 dolarjev	5656:92	5673:92
Pariz 100 fr.	222:22	222:88
Praga 100 kron	167:80	168:30
Trst 100 lir	296:43	297:33

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

korentu 453,175.564 Din, skupaj torej 6.049,984.098 Din, od katere vsote je odpadlo na Dravsko banovino 269,107.313 Din v eskontu, 11,291.831 Din v lombardu, 1.068,092.139 Din v tekočem računu, s čimer je stala naša banovina z ozirom na vsoto podeljenih kreditov na tretjem mestu, po številu v poštev prihajajočih denarnih zavodov pa na devetem mestu.

Napram temu so pa znašale hranilne vloge, ki so se nahajale v bankah konec 1929 — 9.344,194.052 Din, iz česar sledi, da so bile banke konec 1929 likvidne.

V preteklem letu se je položaj z nastopom splošne gospodarske depresije tudi za denarne zavode dokaj izpremenil.

Z ozirom na splošno vzdržnost, skrajniko investicijsko gibanje in z ozirom na padec kupne moči konsumenta, je nastalo močno nagnjenje k štednji, ki je dovelo z velikim porastom hranilnih vlog do znižanja debetne obrestne mere, pa povleklo za seboj tudi znižanje kreditne obrestne mere od 12 do 14% v letu 1929. na 8 do 11% v letu 1930.

Radi zmanjšane povpraševanja po investicijskih kreditih in dokajšnjega porasta hranilnih vlog, so bili denarni zavodi tudi v preteklem letu likvidni, pa morajo imeti po bančnih bilancah sodeč, na razpolago veliko gotovine.

Nastane torej vprašanje, kako je ob znižanju debetne obrestne mere in velikem porastu hranilnih vlog mogoče, da bančni zavodi te razpoložljive imovine ne plasirajo v trgovino in industrijo in kako je mogoče, da je kreditna obrestna mera še vedno v napetosti 3—5% napram debetni obrestni meri.

Denarni zavodi utemeljujejo vzdrževanje sedanje kreditne obrestne mere s tem, da se nahaja gospodarstvo v težkem položaju. Radi splošne gospodarske krize trgovine, industrija in poljedelstvo niso in ne morejo biti likvidni.

Denarni zavodi črpajo denarna sredstva iz lastnega kapitala, iz kreditov, ki jih uživajo pri Narodni banki in iz hranilnih vlog. Zlasti z ozirom na velik porast hranilnih vlog in neugodno plasiranje kapitala v trgovino in industrijo, ki ni likvidna, morajo paziti denarni zavodi na večjo likvidnost, da so v vsakem času sposobni izplačati četudi večjo vsoto vlog. Denarni zavod, ki hoče biti soliden, mora odgovoriti vsaki zahtevi vlagateljev po izplačilu vlog brez oziroma na odpovedni rok. To pa more storiti, če je likviden in mora imeti radi tega večje blagajniške rezerve.

(Dalje prihodnjič.)

J. HLEBŠ
družba z o. z.
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 33

Soboslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeno odelenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. septembra t. l. ponudbe za dobavo kisika za varenje. — Do dne 10. septembra t. l. sprejema direkcija državnega rudnika v Kreki ponudbe za dobavo bombaža za čiščenje ter pocinkane pločevine, direkcija državnega rudnika v Brezi za dobavo ovs, direkcija državnega rudnika v Vrtniku pa za dobavo karbolineja. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. septembra t. l. ponudbe glede dobave 280 komadov raznih pil. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 31. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 300 m³ rečnega gramoza, 43 komadov tramov, 4 spiralnih vzmeti, žag, pil, ključavnic, 50 kg kositra in 1300 kg koruznih otrobov. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 2. septembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg masti; do 17. septembra t. l. pa glede dobave elektrotehničnega materiala, 10 sodov auto-olja in 100 komadov vijakov. — Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 4. septembra t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg bencina, železnih nosilcev. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 10. septembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 komadov opeke. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. septembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave materiala za gornji stroj (groverjevi obroči); dne 15. septembra t. l. pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu glede dobave raznega kovinskega materiala; pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 320.000 kg portland-cementa; dne 16. septembra t. l. pa pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 25.000 kg železa. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 31. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 2 garnitur medenih uteži. Dne 2. septembra t. l. se bo vršila v Inženjerskem odelenju komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu ofertalna licitacija za napravo jame za studenec v Varaždinu. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe glede dobave 3 klosetnih sedal, direkcija državnih železnic v Ljubljani pa do dne 7. septembra t. l. glede dobave orodnega jekla. Dne 14. septembra t. l. se bo vršila pri 8. konjeniškem polku v Čakovcu, dne 15. septembra t. l. pri 2. planinskem pešpolku na Sušaku, dne 16. septembra t. l. pri 36. pešpolku v Varaždinu, dne 17. septembra pri 2. pionirskem polku v Karlovu, dne 18. in 19. septembra t. l. pri intendanturi komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave živil. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja drv. Direkcija šum v Ljubljani odda na licitaciji dne 14. septembra t. l. po pismenih ponudbah večje količine bukovih drv. (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja starega avtomobila in motocikla se bo vršila potom licitacije dne

12. septembra t. l. pri Auto Komandi II. armijske oblasti v Sarajevu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa. Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 12. septembra t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa nakladanja, razkladanja, prekladanja in prevoza vseh vrst monopolskega blaga se bo vršila pri Tobačni tovarni v Ljubljani. Končni rok za vlaganje ponudb je določen za dan 4. septembra t. l. (Pogoji so na vpogled v pisarni Tobačne tovarne v Ljubljani.)

Oddaja zgradbe dveh stanovanjskih hiš se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 19. septembra t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, načrti in proračuni pa pri istem oddelku.)

Oddaja popravila streh na objektih vojašnice Vojvoda Mišiča v Ljubljani se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 11. septembra t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Pozor kopališča!

Voda v bazenih in bajerjih se najuspešneje desinficira z **Kaporitom**. — Navodila daje: **Drogerija GREGORIČ** Ljubljana, Prešernova 5

ŽELEZNIŠKE POSTAJE MORAJO OZNACITI PREVOZNO POT BLAGA.

Vse železniške postaje morajo ob kartiranju blaga vpisati prevozno pot blaga, ki se mora označiti točno po predpisih, t. j. vpisati je treba le one postaje, ki so kot prevozna pot označene v kažipotu. Če pa pošiljatelj sam označi prevozno pot, morajo postaje vpisati to pot kot prevozno pot.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaji ob-

leke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

PRISTOJBINE ZA DESINFEKCIJO ŽEL. VOZOV.

Vsi oni železniški vozovi, ki bodo ostali vsled prevoza žive živine umazani, se bodo morali desinficirati. Radi tega bodo morale vse žel. postaje na tovornem listu označiti ali je vagon zamazan, in na podlagi te pripombe se bo zaračunala pristojbina za desinfekcijo.

ADRIA prah za pecivo vanilin, sladkor

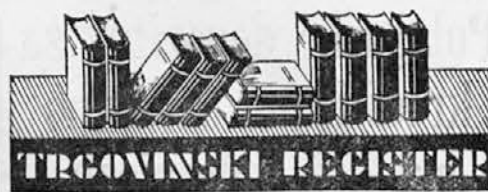
Šodno prav in zanesljivo!

V ROMUNJI SE BO OSNOVAL ZAVOD ZA IZVOZ PETROLEJA.

V svrhu odpomoči petrolejski krizi, je izjavil romunski minister trgovine, da se bo osnoval poseben zavod, ki bo pospeševal izvoz petroleja. Ta zavod bodo podpirale tudi romunske petrolejske družbe z majhnim kapitalom. V bodoče se tudi ne bo več uvajal princip neizvažanja surovega olja ter se bo tudi uknila zaščitna carina, ki je izvoz že od l. 1924 ovirala.

NEMČIJA BO PREPOVEDALA UVOZ HMELJA.

Z ozirom na to, da je cena hmelju padla od 324 RM na 46 RM, se pripravila v Nemčiji zakon, ki bo uvedel prisilno uporabo hmelja ter visoke zaščitne carine, ki bodo uvoz onemogočile.

Vpisale so se nastopne firme:

Sedež: Brezina 72, Brežice.
Besedilo: Kolarič Franc, trgovina z lesom, deželnimi pridelki in izvoz sadja.
Obratni predmet: Trgovina z lesom, deželnimi pridelki in izvoz sadja.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 12. avgusta 1931.

Sedež: Brežice.
Besedilo: Verstovšek Josip.
Obratni predmet: Trgovina z manufakturo, usnjem, špicerijo, deželnimi pridelki in sadjem.
Imetnik: Verstovšek Josip.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 7. avgusta 1931.

Sedež: Celje.
Besedilo: Josip Kirbiš, trgovina in eksport sadja, lesa, sena, slame, vina in žita ter vseh deželnih pridelkov v Celju.
Obratni predmet: Trgovina in eksport sadja, lesa, sena, slame, vina in žita ter vseh deželnih pridelkov.
Imetnik: Josip Kirbiš, trgovec v Celju.
Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 31. avgusta 1931.

Sedež: Konjice.
Besedilo: Šumer Martin.
Obratni predmet: Trgovina z mešanim blagom, sadjem, lesom, senom in slamo.
Imetnik: Šumer Martin, trgovec v Konjicah.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 7. avgusta 1931.

Sedež: Podsreda.
Besedilo: Kos Ernest.
Obratni predmet: Trgovina z mešanim blagom.
Imetnik: Kos Ernest
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 12. avgusta 1931.

Sedež: Prevrta-Konjice.
Besedilo: Gosnik Josip.
Obratni predmet: Trgovina s sadjem.
Imetnik: Gošnik Josip.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 7. avgusta 1931.

Sedež: Vransko.
Besedilo: Oset Franc, jun.
Obratni predmet: Trgovina z mešanim blagom, lesom in deželnimi pridelki, zlasti sadjem in hmelom.
Imetnik: Oset Franc, jun.
Prokurist: Oset Ida, soproga trgovca na Vranskem.

Podpis firme: Firmo podpisuje imetnik sam ali prokuristinja Oset Ida, slednja s pristavkom: pp.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 7. avgusta 1931.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:
Sedež: Celje.
Besedilo: Josip Achleitner.
Obratni predmet: Pekarna.
Izbrise se radi smrti dosedanjega imetnika Josip Achleitner ter vpiše kot novi imetnik Oto Achleitner, pekovski mojster v Celju.
Besedilo tvrdke ostane nespremenjeno.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 31. avgusta 1931.

Sedež: Vransko.
Besedilo: Oset Franc, trgovina z vsem v prostem prometu dovoljenim blagom.
Obratni predmet: Trgovina z vsem v prostem prometu dovoljenim blagom.
Sedež odslej: Sv. Peter v Savinjski dolini.
Obratni predmet odslej: Trgovina z vsem v prostem prometu dovoljenim blagom, zlasti sadjem, hmelom, lesom, žitom in smrekovo škorjo ter sodi.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 7. avgusta 1931.

JUGO-RADIATOR

LASTNIK FRIDERIK HERTLE. Poduzetja za moderne centralne kurjave, parne pralnice, parne kuhinje, sušilnice in zdravstvene opreme.
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. ŠT. 18. - Telefon 3482

NOVA NEMŠKO-JUGOSLOVANSKA TRGOVSKA DRUŽBA

se je osnovala v Essenu z imenom »Deju« ter z začasno obratno glavnicno 20.000 RM. Družba ima namen pospeševati izmenjavo dobrin med obema državama; v ta namen bo stala v tesnih stikih z našim Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine in Privilegirano izvozno družbo. V vsaki državi bo po en bančni zavod obračunaval posle, ki bodo izvirali iz izmenjave blaga ter bi tako omejili eksport deviz na najmanjšo mero.

LUD. ŠTRUKELJ
SPECIJALNI ATELJE ZA SPLOŠNO ČRKOSLIKARSTVO
LJUBLJANA, CELOVSKA C. 14
(NASPROTI VELESEJMA)

Razno

Nove zgube pri Setificio nazionale, Torino. Ta h koncernu Snia spadajoča družba je leta 1928 zložila delnice v razmerju 5 do 3 in je s tem izvedla sanacijo. A vsebina za leto 1930 kaže zopet, da je od kapitala v znesku 40 milijonov lir spet zgubljenih skoraj 28 milijonov. Fabrikacijski dobiček je znašal 3 milj. lir, drugi doneski 1.800.000; a splošni stroški so izkazani s 6.300.000 lirami, odpisi s 24.140.000 lirami itd. Pri odpisih pride približno polovica na poslopja itd. Zaloge so vknjižene z 9. milj. 810.000 lirami, terjatve z 9.250.000; v vknjiženi dolgovih izkazujejo skoraj 13 milijonov lir.

Prisilni eksport Nemčije. Berlinska trgovska družba raziskuje v svojem zadnjem gospodarskem poročilu vpliv krize na zunanjo trgovino in pride do sledečih zaključkov: Proti mesečni povprečnosti v letih 1927—1929 je uvoz preteklega polletja skoraj za polovico manjši, izvoz pa samo za 25 odstotkov. S prenehanjem dotoka glavnice iz inozemstva in pod pritiskom krize se jav-

lja za Nemčijo zmeraj večji pritisk za eksport. Po novih mednarodnih olajšavah se bo položaj toliko zboljšal, da se bo mogla plačilna bilanca v bodočih mesecih izravnati tudi brez dotoka inozemske glavnice.

Nov petletni načrt sladkorne industrije. Po poročilu »Izvestij« je bila v Rusiji imenovana posebna komisija, ki bo izdelala nov petletni načrt za sladkorno industrijo za dobo 1933—1937. Pri tem se bo gledalo v prvi vrsti na pridobivanje sladkorja iz koruze, cikoriije, soje in iz drugih sladkor vsebujočih snovi. Dalje bodo posvetili polno pozornost mehaniziranju sladkorne industrije. Pridelovalno prostornino bodo še bolj povečali in delo v tovarnah bodo tako organizirali, da bo stopilo na mesto sezidskega dela celoletno delo. V bodoči kampanji 1931/32 bosta pričeli obratovati dve novi tovarni, ena v Sibiriji, druga v Kirgiziji.

Nemška konvencija o umetni svili. Počasi se izve, kako je bil v zadnjih pogajanjih razdeljen nemški trg za prodajo umetne svile. Sliši se, da ostane nemškemu producentom pridržanih 72 odstotkov domačega trga, 28 odstotkov pa prevzame šest inozemskih tvrdk, med njimi Snia Viscosa 17^{1/2}%. Ta kvotna razdelitev nam pokaže ves po-

men inozemske konkurence v Nemčiji in pa tudi, kako pomembna za nadaljnji razvoj nemške umetnosvilene industrije je odstranitev njene prevelike kapacitete.

Konjunktura se pojavlja? Znani finančni strokovnjak Dawes odločno izjavlja, da se v svetovnem gospodarstvu pripravlja preokret in da je pričakovati pričetka novega gospodarskega napredka. Skušnja pravi, da traja gospodarska depresija tako dolgo kot nadprodukcija, ki je depresijo povzročila. Ker je bila zaznamovana nadprodukcija v letih 1927 do 1929, je jasno, da se približuje depresija zaključku. V Ameriki se javljajo že nedvomna znamenja za preokret na bolje.

Največja evropska tovarna sulfatne celuloze. V bližini Sundsvalla na Švedskem — ob Baltičkem morju — bo v kratkem dodelana nova velika tovarna za izdelovanje sulfatne celuloze, ki jo gradi Nordlanski celulozni trust, pripadajoč koncernu Kreuger in Toll. Letna produkcija novih naprav bo znašala 100.000 ton proti 65.000 tonam doslej največje evropske tovarne sulfatne celuloze. Obratovati bo pričela tovarna že v par tednih. Stavbni stroški so proračunjeni na ca. 50 milijonov švedskih kron.

Veletrgovina

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecijsko blago
več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi raznovrstno rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom

Telefon 26-66

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Mednarodni velesojem v Pragi

6.—13. septembra 1931

Svetovni velesojem, na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja za brzovlake in navadne vlake: Jugoslavija 25%, Čehoslovaška 33%, Avstrija 25%

Pojasnila in legitimacije daje: **Aloma Company Ljubljana, Aleksandrova 2**
Čehoslovaški konzulat v Ljubljani
„Putnik“, Ljubljana, Dunajska cesta 1

Papirografija

družba z o. z.

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 10

Telefon interurban št. 2147

En gros prodaja papirja!

Konkurenčne tvorniške cene!

Stalna zaloga papirja vseh vrst!

Vinocet

tovarna vinskega kisa, d. z o. z.
Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristinega vina. Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah **izvršuje najsolidnejše klišarna**

ST-DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ŠT. 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER LJUBLJANA

Telefon št. 20-60
prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastna skladišča s direktnim troom od glav. kolodvora Carlske skladišča. Masine trošarine proste skladišča. Carlske posredovanje. Pravez pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Brzjavci: **Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263**

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: **Josip Verlič**

Veletrgovina kolonialne robe. **Ljubljana** Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. **Dunajska cesta 33** Mineralne vode. **Črna postrežba** Ustanovljeno leta 1840 **Ceniki na razpolago**

Trgovci in industriji!

Trgovski list

se priporoča za **inseriranje!**

Podeželskim trgovcem

priporočamo nadrobno prodajo našega „ISOLA“, sijajno preizkušenega sredstva za izolacijo zidovja proti vlagi in osušitev vlažnih prostorov. Zelo dober prodajni predmet!

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA LJUBLJANA, Bleiweisova 18

OPEKO

prvovrstno, v vsaki množini, nudi po najnižjih dnevni cenah **opekarna JOŽE ORAŽEM ml.** Sr. Gameljne, p. Št. Vid nad Ljubljano

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopu)

Brzjavke: **Kredit Ljubljana.** - Telefon št.: 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806. - Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, čekompt in inkaso menie ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti i. t. d.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

Najnovejše
dvokolo z
motorčkom,
1 1/2 K. S., dvo-
kolesa, šivalni
stroji, otroški in
igračni vozički
in posamezni
deli najceneje

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in
otročkih vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4

Ceniki franko

Pleskarstvo in ličarstvo
France Rebernik
Ljubljana

Komenskega ulica št. 22

Izvršuje vsa v to stroko spa-
dajoča dela, ter se toplo pri-
poroča cenjenim naročnikom!
Cene konkurenčne! Postrežba
točna!

Telefon št. 3177

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBSČINE

MLINSKA SITA

GONILNA JERMENA

MLINSKI STROJI

BRCAR & Co. Ljubljana, Kolodvorska ul. 35

Telefon št. 27-25

Ceniki brezplačno

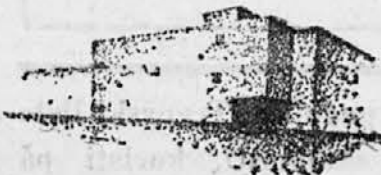

Lovro Rozman

Specijalna delavnica tehtnic, uteži in
drugih meril

Ljubljana Pred Prutami 5

Tel. št. 29-79

GRADBENO
PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA ••

MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana

STAVBENIK Poštni ček. račun št. 12.834 Telefon št. 2103

Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne
visoke zgradbe itd. •• Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh
načrtov stavbne stroke •• Tehnična mnenja •• Zastopstvo strank
v tehničnih zadevah

M. ROJC

prevažanje blaga in
pohištva

Ljubljana

Dunajska cesta 29

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

Glavno zastopstvo in samo-
prodaja za Slovenijo vseh
izdelkov tovarne za doku-
mentni in kartni papir ••

BROTJE PIATNIK, RADEČE

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 3

Oglejte si

okna, vrata, roloje na Ljubljanskem vele-
sejmu — Paviljon E, katere je razstavila
tovarna graabenega in umelnega mizarstva

Jožef Šenica - Ljubljana

Bežigrad

Telefon 28-71

Priporočamo Vam

PUCH-KOLESA

ki so vedno priznane odlične! Dobe se po
solidni ceni, tudi na obroke, le pri tvrdki

IGN. VOK

LJUBLJANA
: KRANJ :
NOVO MESTO

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE „UNION“, LJUBLJANA

PIVOVARNA IN SLADARNA

Tovarna za špirit in kvas
v Ljubljani I poštni predal 45.

priporoča svoje izborne izdelke, in sicer:
svetlo in črno pivo v sodih in
steklenicah, pekovski kvas, čisti rafinirani in denaturirani špirit.

PODRUŽNA PIVOVARNA
v Mariboru

Telefon: Ljubljana 2310 in 2311 — Maribor 2023
Brzojavi: Pivovarna Union Ljubljana — Maribor

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in ručninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Iv. Brunčič

stavbni in pohištveni pleskar
in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spada-
joča dela ter se toplo priporoča
cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerno, delo solidno,
postrežba točna

Telefon 34-76

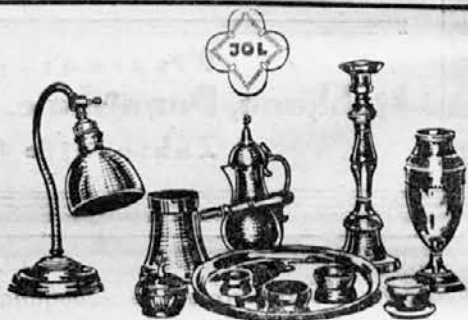
Izdelujemo raznovrstne predme-
te iz vseh kovin (baker, med,
aluminij itd.) po meri ali risbi.
Dalje raznovrstno bakreno in
aluminijasto kuhinjsko posodo
za zavode, hotele itd. - Prevza-
memo vsakovrstna popravila!

Specijalne aparate za prodajo
kave, in prevzamemo tudi razne
množinske galanterijske pred-
meti v izvršitev.

CENE NIZKE!
POSTREŽBA TOČNA!

JOS. OTOREPEC

d. z o. z. V LJUBLJANI ZA GRADOM ŠT. 9 (OB KONCU STRELIŠKE ULICE)

Ideal

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca
Tudi na obroke dobavi tvrdka

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Telefon

2268

Zagreb

Sajmište 56

Erika

Ustanovljeno leta 1906.